

Kompetence rezidentů urologie

– souhrn

Kompetence lékařů stanovují zejména následující právní normy:

Zákon 67/2017 Sb. o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví 280/2018 Sb. o stanovení činností, které může lékař vykonávat bez odborného dohledu a bez odborného dozoru na základě odborné způsobilosti

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví 211/2018 Sb. o vzdělávání v základních kmenech lékařů

Věstník Ministerstva zdravotnictví 7/2019 Vzdělávací program specializačního oboru UROLOGIE – vlastní specializovaný výcvik

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví 557/2020 Sb. o stanovení činností, které může vykonávat lékař bez odborného dohledu po získání certifikátu o absolvování základního kmene urologického

Úspěšným ukončením magisterského studijního programu všeobecné lékařství na některé z lékařských fakult získává absolvent titul Doktor všeobecného lékařství a **tzv. odbornou způsobilost**.

Rozsah činností, které provádí lékař s odbornou způsobilostí samostatně bez odborného dozoru, resp. odborného dohledu (viz níže) definuje Vyhláška MZd 280/2018 takto:

Lékař může po získání odborné způsobilosti bez odborného dohledu a bez odborného dozoru v rámci poskytování zdravotních služeb

a) provádět klinické vyšetření pacienta, zahrnující také získání anamnézy a fyzikální vyšetření bez samostatného

- rozhodování o dalším léčebném postupu,
- b) provádět vizitu s pozorováním vývoje zdravotního stavu pacienta,
 - c) pracovat s informačním systémem poskytovatele zdravotních služeb,
 - d) vést a provádět zápisy do zdravotnické dokumentace,
 - e) administrovat přijetí, přemístění a propuštění pacienta s doporučeními stanovenými lékařem se specializovanou způsobilostí,
 - f) provádět kontrolu, převazy a ošetření nekomplikovaných ran a dekubitů, včetně ošetření drénů a drenážních systémů,
 - g) předepisovat léčivé přípravky a zdravotnické prostředky na základě diagnózy stanovené lékařem se specializovanou způsobilostí,
 - h) ve zdravotnickém zařízení aplikovat léčivé přípravky včetně krevních derivátů indikované lékařem se specializovanou způsobilostí s výjimkou radiofarmak a cytostatik a s výjimkou aplikace léčivých přípravků intraoseálně, lumbálně, arteriálně, intrakardiálně, intraperitoneálně nebo intraartikulárně,
 - i) podávat transfuzní přípravky indikované lékařem se specializovanou způsobilostí,
 - j) poskytovat odbornou první pomoc,
 - k) v rozsahu své odborné způsobilosti edukovat pacienta, jeho zákonného zástupce nebo osoby jím určené v rámci preventivní, diagnostické, léčebné, léčebně rehabilitační, dispenzární a paliativní péče,
 - l) orientačně vyhodnocovat sociální situaci pacienta a indikovat zdravotně sociální nebo sociální péči,
 - m) provádět punkci periferních žil za účelem zavádění periferních žilních katétrů, odběru žilní krve nebo nitrožilní aplikace léčivých přípravků a provádět odběr kapilární krve,
 - n) provádět katetrizaci močového měchýře u pacientů starších 15 let, včetně zavedení permanentního močového katétru.

Všechny ostatní činnosti lékař s odbornou způsobilostí provádí pod **odborným dozorem** nebo **odborným dohledem**.

Odborný dozor vykonává lékař se specializovanou způsobilostí *přítomný ve zdravotnickém zařízení, ve kterém vykonává činnost lékař s odbornou způsobilostí, s fyzickou dosažitelností lékaře se specializovanou způsobilostí do 15 minut.*

Odborný dohled vykonává lékař se specializovanou způsobilostí, a to *nepřetržitou telefonickou dostupností a fyzickou dosažitelností zdravotnického zařízení, ve kterém vykonává činnost lékař s odbornou způsobilostí, do 30 minut.* Lékař, který vykonává odborný dozor a odborný dohled, musí být v základním pracovněprávním vztahu k poskytovateli zdravotních služeb, nebo ve služebním poměru, anebo musí být poskytovatelem zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení k výkonu činností lékaře s odbornou způsobilostí dochází.

Rozsah činností, které provádí lékař s odbornou způsobilostí pod odborným dozorem resp. pod odborným dohledem, stanovuje zaměstnavatel (zpravidla na návrh školitele) v popisu pracovního místa.

Po získání **certifikátu o absolvování základního kmene** by měl rozsah činností pod odborným dozorem, resp. pod odborným dohledem stanovit zaměstnavatel (zpravidla na návrh školitele) v popisu pracovního místa na základě Vyhlášky MZd 557/2020 Sb.

Ta v § 1 uvádí:

Lékař může po získání certifikátu o absolvování základního kmene urologického bez odborného dohledu

- a) indikovat a interpretovat základní zobrazovací metody a laboratorní vyšetření,
- b) indikovat léčivé přípravky a zdravotnické prostředky s výjimkou radiofarmak a cytostatik,
- c) provádět ultrazvukové vyšetření ledvin, močového měchýře a zevního genitálu včetně transrektální ultrasonografie a barevného dopplerovského vyšetření,
- d) kalibrovat uretru,
- e) provádět uretrocystografii,

- f) provádět ascendentní ureterografii,
- g) provádět eretrocystoskopii,
- h) odsát tamponádu močového měchýře,
- i) zavádět ureterální stent,
- j) provádět klešťovou biopsii a koagulaci močového měchýře,
- k) provádět biopsii prostaty,
- l) provádět neinvazivní a invazivní urodynamická vyšetření,
- m) provádět punkční epicystostomii,
- n) provádět frenulotomii,
- o) provádět meatotomii,
- p) uvolňovat parařímózu,
- q) deliberovat předkožku,
- r) provádět incizi abscesu skróta,
- s) provádět cirkumcizi,
- t) operovat hydrokél,
- u) provádět extrakorporální litotrypsi.

Složením atestační zkoušky získává lékař tzv. **specializovanou způsobilost**, která umožňuje výkon povolání lékaře v celém rozsahu oboru mimo činnosti vyžadující zvláštní specializovanou způsobilost podmíněnou získáním znalostí a dovedností podle vzdělávacího programu nastavbového oboru.

(Zpracováno Výborem ČUS 15. 1. 2021)